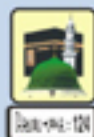

Murde Ke Sadme (Gujarati)

મુદ્દે કે સદમે

શીખે તરીકત, અમીરે અહલે સુખત, બાનિયે દા'પતે ઘરલામી, હજરતે અલલામા મોલાના અબૂ ઝિલાલ

મુહમ્મદ ઈબ્રાહિમ અતાર કાદિરી ર-ઝવી

کامش پورہ
الکاتبہ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હઝરત અલ્લામા
મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ
દીની કિતાબ યા ઇસ્લામી સબક પઢને સે પહલે જૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ
લીજિયે إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હે :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

તરજમા : ઐ અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ હમ પર ઇલ્મો હિક્મત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર
અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે ! (المستطرف ج ١ ص ٤٠٩ دار الفكر بيروت)
નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરુદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના

વ બક્રીઅ

વ મઝિરત

13 શવ્વાલુલ મુકર્રમ 1428 હિ.

મુઠ્ઠે કે સદમે

યેહ રિસાલા (મુઠ્ઠે કે સદમે)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરત
અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ
دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ ને ઉર્દૂ ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હે.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી) ને ઇસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ
ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હે ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાએઅ કરવાયા
હે. ઇસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો
(બ ઝરીઅએ મક્તૂબ યા ઈ-મેઈલ SMS) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઇસ્લામી)

મક-ત-બતુલ મદીના, સિલેકટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જિદ કે સામને,

તીન દરવાઝા, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત

MO. 9374031409 E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
مَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

મુઠ્ઠે કે સદમે¹

શાયદ નફસ રુકાવટ ડાલે મગર આપ યેહ રિસાલા
(39 સફહાત) પઢ કર અપની આબિરત કા ભલા કીજિયે.

ફોડે કા ઓપરેશન

આફતાબે શરીઅતો તરીકત, શહઝાદએ આ'લા હઝરત, હુજજતુલ ઈસ્લામ હઝરતે મૌલાના હામિદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْخَنَّان બહુત બડે આલિમે ઉલૂમે ઈસ્લામ, આશિકે શાહે અનામ, જાં નિસારે સહાબએ કિરામ, મુહિબ્બે ઔલિયાએ કિરામ ઔર આશિકે દુરુદો સલામ થે. જબ ભી ઈલ્મી વ તદરીસી અવકાત સે ફુરસત પાતે ઝિકો દુરુદ મેં મશગૂલ હો જાતે. આપ કે જિસ્મે અકદસ પર ફોડા હો ગયા થા જિસ કા ઓપરેશન ના ગુઝીર થા. ડોક્ટર ને બેહોશી કા ઈન્જેક્શન લગાના ચાહા તો મન્અ ફરમા દિયા, આપ દુરુદો સલામ કે વિર્દ મેં મશગૂલ હો

1 : યેહ બયાન અમીરે અહલે સુન્નત دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ ને તબ્લીગે કુરઆનો સુન્નત કી આલમગીર ગૈર સિયાસી તહરીક દા'વતે ઈસ્લામી કે ત્રીન રોઝા સુન્નતોં ભરે ઈજતિમાઅ (સિન્ધ) યકુમ મુહર્રમુલ હરામ 1425 સિ.હિ. બરોઝ ઈતવાર (20,21,22 ફરવરી 2004 ઈ. સહરાએ મદીના બાબુલ મદીના કરાચી) મેં ફરમાયા થા. તરમીમ કે સાથ તહરીરન હાઝિરે બિદમત હૈ.
-મજલિસે મક-ત-બતુલ મદીના

કરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : جیس نے मुठ पर एक बार दुर्रुदे पाक पढा अल्लाह उस पर दस रलमतें बेजता है. (स्لم)

ગએ, આલમે હોશો હવાસ મેં દો તીન ઘન્ટે તક ઓપરેશન હોતા રહા, દુર્રુદ શરીફ કી બ-ર-કત સે કિસી કિસ્મ કી તકલીફ કા આપ ને ઈઝહાર ન હોને દિયા !
(તઝકિરએ મશાઈખે કાદિરિયા ૨-ઝવિયા, સ. 485)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

કબ્ર પર મિટ્ટી ડાલને વાલે કી મઝિરત હો ગઈ

એક શખ્સ કો ઈત્તિકાલ કે બા'દ કિસી ને ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા ? مَا فَعَلَ اللّٰهُ بِكَ ? : યા'ની અલ્લાહ ઈઝ્રુજલ્ ને આપ કે સાથ કયા મુઆ-મલા ફરમાયા ? જવાબ દિયા : મેરે આ'માલ તોલે ગએ, ગુનાહોં કા વઝૂન બઢ ગયા, ફિર એક થેલી મેરી નેકિયોં કે પલડે મેં ડાલી ગઈ જિસ સે અલ્હમ્દુલ્લે ઈઝ્રુજલ્ મેરી નેકિયોં કા પલડા ભારી હો ગયા ઓર મેરી બખ્શિશ હો ગઈ. જબ ઉસ થેલી કો ખોલા ગયા તો ઉસ મેં વોહ મિટ્ટી થી જો મેં ને એક મુસલ્માન કી તદફીન કે વક્ત ઉસ કી કબ્ર પર ડાલી થી.

(مرقاة المفاتيح ج ٤ ص ١٨٩)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّدٍ

કિસી ને સય કહા હૈ :

رَحِمْتَ حَقَّ “بِهَا” نَه مے جُوید

رَحِمْتَ حَقَّ “بِهَانِه” مے جُوید

(યા'ની અલ્લાહ ઈઝ્રુજલ્ કી રહમત કીમત નહીં, બહાના તલાશ કરતી હૈ)

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : 1. હમ ને ઝમીન હી સે તુમ્હે બનાયા. 2. ઔર ઈસી મેં તુમ્હે ફિર લે જાએંગે. 3. ઔર ઈસી સે તુમ્હે દોબારા નિકાલેંગે. (૦૦:46:17)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جَلِيَّ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्दे पाक न पड़ा तबकीक वोह बट् बप्त हो गया . (उत्तर)

ખોફે ઉસ્માની

અલ્લાહ ! અલ્લાહ ! ઝુન્નૂરૈન, જામિઉલ કુરઆન હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માન ઇબ્ને અફ્ફાન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કા ખોફે ખુદાએ રહમાન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કા લકબ ઇસ લિયે ઝુન્નૂરૈન થા કે ઇન કે નિકાહ મેં રહમતે કૌનૈન, સાહિબે કા-બ કૌસૈન, નાનાએ હ-સનૈન صَلَّي اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કી યકે બા'દ દીગરે દો શહઝાદિયાં થીં, ઇન્હેં દુન્યા હી મેં કત્ઈ જન્નતી હોને કી બિશારત મિલ ચુકી થી ઔર ઇન સે મા'સૂમ ફિરિશ્તે હયા કરતે થે . ઇસ કે બા વુજૂદ કબ્ર કી હોલનાકિયોં ઔર અન્ધેરિયોં કે બારે મેં બે ઇન્તિહા ખોફઝદા રહા કરતે થે, ખોફે ખુદા عزوجل કે ગ-લબે કે મૌકઅ પર એક બાર ઇશ્દ ફરમાયા : “અગર મુઝે જન્નત વ જહન્નમ કે દરમિયાન લાયા જાએ ઔર યેહ મા'લૂમ ન હો કે ઇન દોનોં મેં સે કિસ મેં જાગિંગા તો મેં વહીં રાખ હો જાના પસન્દ કરું.”

(جَلِيَّ الْأَوْليَاء ج ١ ص ٩٩ حديث ١٨٣ مَلْخَصًا)

કાશ ! મેરી માં હી મુઝે ન જનતી

અફસોસ ! સદ કરોડ અફસોસ ! હમારે દિલોં પર ગુનાહોં કી તહેં જમ ચુકી હેં, હાલાંકે યકીની તૌર પર મા'લૂમ હે કે મૌત આ કર રહેગી, ઐન મુશ્કિન હૈ આજ હી આ જાએ ઔર હમ કબ્ર મેં ઉતાર દિયે જાએં, યેહ ભી જાનતે હેં કે રાત કો બિજલી ફેલ હો જાએ તો દિલ ઘબરાતા ઔર અંધેરા કાટ ખાતા હૈ, ઇસ કે બા વુજૂદ કબ્ર કે હોલનાક અંધેરે કા કોઈ એહસાસ નહીં. અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કત્ઈ જન્નતી હોને કે બા વુજૂદ ખોફે ખુદા

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर इस मरतबा सुबह और इस मरतबा शाम दुइद्वे पाक पढ़ा।
 (उसे क्रियामत के दिन मेरी शफाअत मिलेगी.) (अहमद)

વન્દી عَزَّوَجَلَّ سے લરઝાં વ તરસાં રહા કરતે થે. એક બાર ગ-લ-બએ ખૌફ
 કે વક્ત આપ ને તિન્કા હાથ મેં લે કર ફરમાયા : કાશ ! મેં યેહ તિન્કા
 હોતા, કભી કહા : કાશ ! મુઝે પૈદા હી ન ક્રિયા જાતા, કભી કહતે : કાશ !
 મેરી માં હી મુઝે ન જનતી. (أَخِيَّةُ الْعُلُوم ٤٦ ص ٢٢٦ مَلَخَصًا)

કાશ કે ન દુન્યા મેં પૈદા મેં હુવા હોતા કબ્રો હશર કા હર ગમ ખત્મ હો ગયા હોતા
 ગુલશને મદીના કા કાશ ! હોતા મેં સબજા યા મેં બન કે ઇક તિન્કા હી વહાં પડા હોતા

આહ ! સદમે ઇમાં કા ખૌફ ખાએ જાતા હૈ

કાશ કે મેરી માં ને હી નહીં જના હોતા

દુન્યવી ચીઝોં કા સદમા

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અફસોસ ! હમ સદમોં સે ભરપૂર
 મૌત કી તય્યારી સે ચક્સર ગાફિલ હૈં. યાદ રખિયે ! હર વોહ ચીઝ
 જિસ સે ઝિન્દગી મેં આદમી કો મહૂઝ દુન્યવી મહબ્બત હોતી હૈ મરને કે
 બા'દ ઉસ કી યાદ તડપાતી હૈ ઓર યેહ સદમા મુર્દે કે લિયે ના કાબિલે
 બરદાશત હોતા હૈ, ઇસ બાત કો યૂં સમજને કી કોશિશ કીજિયે કે જબ
 કિસી કા ફૂલ જૈસા ઇક્લૌતા બચ્યા ગુમ હો જાએ તો વોહ કિસ કદર
 પરેશાન હોતા હૈ ઓર અગર સાથ હી ઉસ કા કારોબાર વગૈરા ભી
 તબાહ હો જાએ તો ઉસ કે સદમે કા ક્યા આલમ હોગા ! નીઝ અગર
 વોહ અફસર ભી હો ઓર મુસીબત બાલાએ મુસીબત ઉસ કા વોહ
 ઓહદા ભી જાતા રહે તો ઉસ પર જો કુછ સદમે કે પહાડ ટૂટેંગે ઇસ કો
 વોહી સમજેગા, લિહાઝા ઉસ કો વાલિદૈન, બીવી બચ્ચોં, ભાઈ બહનોં,

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جِلْسِ كَيْ فَاسِ مَعَا لِكُ حُصَا اَوْر اُس نِي مُوَلَّ پَر دُرُودِ شَرِيفِ نِ پढَا اُس نِي جُفَا كِي. (عبدالرحمن)

और दोस्तों का फिराक नील गाड़ी, लिबास, मकान, दुकान, इंकटरी, उम्दा पलंग, इर्नीयर, ખાને પીને કી ચીજોં का लप्रीरा, ખૂન પસીને કી કમાઈ, ओहदा वगैरा हर हर वोह चीज जिस से उसे महुल दुन्या के लिये मलुबत थी उस की जुदाई का सदमा होता है और जो जितना जियादा लज़्ज़ते नफ़्स की ખાतिर राहतों में जिन्दगी गुज़ारता है मरने के बा'द उन आसाईशों के छूटने का सदमा भी उतना ही जियादा होगा, जिस के पास मालो दौलत कम हो उस को उस के छूटने का गम भी कम और जिस के पास जियादा हो उस को छूटने का गम भी जियादा. याद रहे ! येह कम या जियादा गम ईसी सूरेत में होगा जबके उस ने उस मालो दौलत से दुन्यवी मलुबत की होगी. હુજજતુલ ઈસ્લામ હઝરતે સચ્ચિદુના ઈમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْوَالِي ગઝાલી ફરમાતે હૈં : “येह ईन्किशाफ़ ज़ान निकलते ही तदफ़ीन से पडले हो जाता है और वोह फ़ानी दुन्या की जिन जिन ने'मतों पर मुत्मईन था उन की जुदाई की आग उस के अन्दर शो'लाज़न छोती है.”

(إحیاء القُلُوب ج ٥ ص ٢٤٨)

મોમિન કી કબ્ર 70 હાથ ફુસાદા કી જાતી હૈ

જિસ મુસલ્માન ને સિર્ફ હરબે ઝરૂરત દુન્યા કી ચીજોં પર ઈક્તિફા ક્રિયા વોહ હલકા ફુલકા હોતા હૈ, મૌત ઉસ કે લિયે વિસાલે મહબૂબ કા પયામ લાતી હૈ, જો અલ્લાહ جَلَّوَعَزَّوَجَلَّ કે નેક બન્દે હોતે હૈં, જિન્હોં ને દુન્યા કે માલો અસ્બાબ સે દિલ નહીં લગાયા હોતા ઉન્હેં માલ છૂટને કા સદમા

करमाने मुस्तक। صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم : जो मुज पर रोजे जुमुआ दुइद शरीफ पड़ेगा में डियामत के दिन उस की शफाअत करेगा। (क़ासम)

भी नहीं होता और क़ब्र में उन के ખૂબ मजे होते हैं जैसा के सरकारे नामदार, मदीने के ताजदार صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم का इरमाने नूरबार है : “मोमिन अपनी क़ब्र में ऐक सर सज्ज बाग में होता है और उस की क़ब्र 70 हाथ कुशादा की जाती है और उस की क़ब्र यौदहवीं के खांद की तरह रोशन कर दी जाती है.”

(مسند ابی یعلیٰ ج ۵ ص ۵۰۸ حدیث ۶۶۱۳)

काबिले रश्क कौन ?

उज़रते सय्यिदुना मस्रुक رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ इरमाते हैं : मुजे किसी पर ईस कदर रश्क नहीं आता जिस कदर क़ब्र में जाने वाले उस मोमिन पर रश्क आता है जो दुन्या की मशक़त से राहत पा गया और अज़ाब से मछड़ूत रहा.

(اُخْبَةُ الْقُلُوم ج ۵ ص ۲۴۹)

क्या हाल होगा !

उज़रते सय्यिदुना अता बिन यसार رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ इरमाते हैं : नबिय्ये अकरम, नूरे मुजस्सम, शाहे बनी आदम صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم ने अभीरुल मुअमिनीन उज़रते सय्यिदुना उमर फ़ाड़के आ'ज़म से इरमाया : ओ उमर ! जब आप का छन्तिकाल होगा तो क्या हाल होगा ! आप की कौम आप को ले जायेगी और आप के लिये तीन गज़ लम्बी और डेढ गज़ थोड़ी क़ब्र तय्यार करेंगे, फिर वापस आ कर आप को गुस्ल देंगे और क़न पड़नाओंगे और फिर पुशबू लगा कर आप को उठाओंगे उत्ता के आप को क़ब्र में रख देंगे फिर आप (की क़ब्र) पर मिट्टी बराबर कर देंगे और आप को दफ़न कर देंगे और जब वोह

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરુદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમહારે લિયે તહારત હૈ. (અલ્બાની)

વાપસ લૌટેંગે તો આપ કે પાસ ઇમ્તિહાન લેને વાલે દો ફિરિશ્તે મુન્કર વ નકીર આએંગે, ઉન કી આવાઝ બિજલી કી કડક જૈસી ઔર ઉન કી આંખે ઉચકને વાલી બિજલી કી તરહ હોંગી વોહ અપને બાલોં કો ઘસીટતે હુએ આએંગે ઔર અપને દાંતોં સે કબ્ર કો ખોદ કર આપ કો ઝન્જોડ દેંગે. ઔ ઉમર ! ઉસ વક્ત ક્યા કેફિયત હોગી ? હઝરતે ઉમર ફારુકે આ'ઝમ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ને અર્ઝ કી : ક્યા ઉસ વક્ત મેરી અક્લ આજ કી તરહ મેરે સાથ હોગી ? ફરમાયા : “હાં.” અર્ઝ કી : ફિર (اتِّحَافُ السَّائِلَةِ لِلزَّيِّدِيِّ ج ١٤ ص ٣٦٢) મેં ઉન કો કાફી હોઉગા.

મચ્ચિત કી અક્લ સલામત રહતી હૈ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સચ્ચિદુના ઇમામ મુહમ્મદ ગઝાલી عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ تَوَالِي યેહ હદીસે પાક નકલ કરને કે બા'દ ફરમાતે હૈં : મૌત કી વજહ સે અક્લ મેં કોઈ તબ્દીલી નહીં આતી સિર્ફ બદન ઔર આ'ઝા મેં તબ્દીલી આતી હૈ લિહાઝા મુદ્દા ઉસી તરહ અક્લ મન્દ, સમઝદાર ઔર તકાલીફ વ લઝ્ઝાત કો જાનને વાલા હોતા હૈ, અક્લ બાતિની શૈ હૈ ઔર નઝર નહીં આતી. ઇન્સાન કા જિસ્મ અગર્યે ગલ સડ કર બિખર જાએ ફિર ભી અક્લ સલામત રહતી હૈ.

(إِحْيَاءُ الْقُلُوم ج ٥ ص ٢٥٨ ملخصاً)

તશવીશ..... તશવીશ..... તશવીશ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! ખુદા عَزَّ وَجَلَّ કી કસમ ! તશવીશ, તશવીશ ઔર સપ્ત તશવીશ ખૌફ, ખૌફ ઔર સપ્ત તરીન ખૌફ કા મુઆ-મલા હૈ, જાનવર કી તો મરતે હી કુવ્વતે મહસૂસા ખત્મ હો જાતી

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ખુરૂફ)

હૈ મગર ઈન્સાન કી અક્લ ઔર મહસૂસ કરને કી તાકત જૂં કી તૂં બાકી રહતી બલ્કે દેખને ઔર સુનને કી કુવ્વત કઈ ગુના બઢ જાતી હૈ. હાએ ! હાએ ! અગર હમારી બદ આ'માલિયોં કે સબબ અલ્લાહ તબા-ર-ક વ તઆલા હમ સે નારાઝ હો ગયા તો હમારા ક્યા બનેગા ! ઝરા સોચો તો સહી ! અગર હમેં ખૂબ સૂરત ઔર આસાઈશોં સે ભરપૂર કોઠી મેં તન્હા કૈદ કર દિયા જાએ તબ ભી ઘબરા જાએં ! ઔર હમ મેં સે શાયદ કોઈ ભી કબ્રિસ્તાન મેં તો અકેલા એક રાત ગુઝારને કી જિસારત ન કર સકે ! આહ ! ઉસ વક્ત ક્યા હોગા જબ મનોં મિટ્ટી તલે હમેં અકેલા છોડ કર હમારે અહબાબ પલટ જાએંગે, જિસ્મ અગર્યે સાકિન હોગા મગર અક્લ સલામત હોગી, લોગોં કો જાતા દેખ રહે હોંગે, ઉન કે કદમોં કી ચાપ સુન રહે હોંગે, મનોં મિટ્ટી તલે દબે પડે હોંગે, આહ ! આહ ! આહ ! બે નમાઝિયોં, માહે ર-મઝાન કે રોઝે બિલા ઉઝરે શર-ઈ ન રખને વાલોં, ઝકાત દેને સે કતરાને વાલોં, ફિલ્મેં ડિરામે દેખને વાલોં, ગાને બાજે સુનને વાલોં, માં બાપ કો સતાને વાલોં, મુસલ્માનોં કી બિલા ઈજાઝતે શર-ઈ દિલ આઝારિયાં કરને વાલોં, ચોરિયાં ડકેતિયાં કરને વાલોં, લોગોં કો ધમકી આમેઝ ચિઢિયાં ભેજ કર રકમોં કા મુતા-લબા કરને વાલોં, જેબ કતરોં, લોગોં કી ઝમીનેં દબા લેને વાલોં, બેબસ હારિયોં કા ખૂન ચૂસને વાલોં, ઈક્તિદાર કે નશે મેં બદ મસ્ત હો કર ઝુલ્મો સિતમ કી આંધિયાં ચલાને વાલોં, અપની સિદ્દહત વ દૌલત કે નશે મેં બદ મસ્ત હો કર ગુનાહોં કા બાઝાર ગર્મ કરને વાલોં કો હો સકતા હૈ ઈસ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : जिस ने मुझ पर इस भरतबा दुड़दे पाक पढा अद्लाह उस पर सो
रहमते नाज़िल फरमाता है. (ग़ुरान)

ઝાહિરી ઝિન્દગી મેં કોઈ કબ્ર મેં બન્દ ન કર સકે તાહમ અન્કરીબ યા'ની
ચન્દ સાલ, ચન્દ માહ, ચન્દ દિન બલ્કે ઐન મુશ્કિન હૈ ચન્દ ઘન્ટોં કે
બા'દ મૌત આ સંભાલે ઔર ઇન કો કબ્ર મેં અકેલા બન્દ કર દિયા જાએ !
હઝરતે સય્યિદુના બક આબિદ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى अपनी मां से कहते हैं :
“ध्यारी मां ! क्या ही अच्छा होता કે आप मेरे लक में बांज (या'नी बे
औलाद) होतीं. आह ! अब तो मैं पैदा हो ही गया हूं तो सुन लीजिये
के आप के बेटे को तवील अर्से कब्र में बन्द रहना पड़ेगा और फिर वहां
से निकलने के बा'द मैदाने महशर की तरफ़ कूच करना होगा.”

(اخْيَالُ الْعُلُوم ج ٥ ص ٢٣٨)

ગુનાહ સે બચને કા એક નુસ્ખા

હાએ ! હાએ ! મરને કે બા'દ કેસી બે કસી હોગી ! કિસ કદર બે
બસી હોગી ! મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! અગર આપ અપની ઇસ્લાહ
ચાહતે હૈં તો ગુનાહ કરને કો જબ જી ચાહે ઉસ વક્ત યેહ નુસ્ખા
ઇસ્તિ'માલ કીજિયે યા'ની યેહ સોચને કી આદત ડાલિયે કે યકીની મૌત
જો કે આજ ભી આ સકતી હૈં ઔર મરને કે બા'દ મુઝે ઘુપ અંધેરી ઔર
મુખ્તસર સી કબ્ર મેં ઉતાર કર બન્દ કર દિયા જાએગા, મૈં અગર્યે બ ઝાહિર
હિલ ભી નહીં સફૂંગા મગર સબ કુછ સમઝ મેં આ રહા હોગા ! હાએ ! ઉસ
વક્ત મુઝ પર કયા ગુઝર રહી હોગી ! મેરે બચ્ચોં ઔર જિગરી દોસ્તોં
કો યેહ મા'લૂમ હોને કે બા વુજૂદ, કે મુઝે સબ કુછ નઝર આ રહા હૈં ફિર
ભી અકેલા છોડ કર સારે હી મુઝે પીઠ દે કર ચલ પડેંગે, હાએ ! હાએ !
મેરી ના ફરમાનિયાં ! અગર અદલાહ جَزَاءُ નારાઝ હો ગયા તો મેરા

करमाने मुस्तफ़। صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वो ह मुज़ पर दुःख शरीफ़ न पड़े तो वो ह लोगों में से क्यूँस तरीन शप्स है. (जिब्रिल)

क्या बनेगा ! उज़रते अल्लामा जलालुद्दीन सुयूती शाफ़ेई رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ
शर्हुसुद्दूर में नक़ल करते हैं :

कब्र की संत

उज़रते सय्यिदुना अब्दुल्लाह बिन उबैद رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ से रिवायत है के नबिय्ये अकरम, नूरे मुजस्सम صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ने इरमाया : जब मुर्दे के साथ आने वाले लौट कर चलते हैं तो मुर्दा बैठ कर उन के कदमों की आवाज़ सुनता है और कब्र से पड़ले कोई उस के साथ हम-कलाम नहीं होता, कब्र कड़ती है के : ओ आदमी ! क्या तूने मेरे हावात न सुने थे ? क्या मेरी तंगी, बढबू, डोलनाकी और कीडों से तुझे नहीं उराया गया था ? अगर औसा था तो फिर तूने क्या तय्यारी की ? (شَرْحُ الصُّدُورِ ص ११६)

भाग नहीं सकते

भीठे भीठे इस्लामी भाईयो ! सोचिये तो सही उस वक्त जबके कब्र में तन्हा रह गये डोंगे, घबराहट तारी डोगी, न कहीं जा सकते डोंगे न किसी को बुला सकते डोंगे और भाग निकलने की भी कोई सूस्त न डोगी. उस वक्त कब्र की कलेजा फ़ाड पुकार सुन कर क्या गुज़रेगी ! कब्र में नमाज़ों और सुन्नतों पर अमल करने वालों के लिये राहतें जबके बे नमाज़ियों, और गैर शर-ई इशान करने वालों के लिये आफ़तें ही आफ़तें डोंगी, युनान्ये उज़रते अल्लामा जलालुद्दीन सुयूती शाफ़ेई رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ इरमाते हैं :

ફરમાને મુસ્તફા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : ઉસ શપ્સ કી નાક પાક આવૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા ઝિક હો ઓર વોહ મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢે. (૫૯)

ફરમાં બરદાર પર રહમત

હઝરતે સચ્ચિદુના ઉબૈદ બિન ઉમૈર રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ, કબ્ર મુર્દે સે કહતી હૈ કે : અગર તૂ અપની ઝિન્દગી મેં અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ કા ફરમાં બરદાર થા તો આજ મેં તુઝ પર રહમત કરુંગી ઓર અગર તૂ અપની ઝિન્દગી મેં અલ્લાહ તઆલા કા ના ફરમાન થા તો મેં તેરે લિયે અઝાબ હૂં, મેં વોહ ઘર હૂં કે જો મુઝ મેં નેક ઓર ઇતાઅત ગુઝાર હો કર દાખિલ હુવા વોહ મુઝ સે ખુશ હો કર નિકલેગા ઓર જો ના ફરમાન વ ગુનહગાર થા, વોહ મુઝ સે તબાહ હાલ હો કર નિકલેગા.

(شَرْحُ الصُّنُورِ ص ૧૧૬, احوال القبور لابن رجب ص ૨૧)

સબ સે હોલનાક મન્ઝર

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! ખુદા عَزَّ وَجَلَّ કી કસમ ! કબ્ર કા અન્દરૂની મુઆ-મલા ઇન્તિહાઈ તશ્વીશ નાક હૈ, કોઈ નહીં જાનતા કે મેરે સાથ ક્યા હોગા ? અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ ઉયૂબ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ : કબ્ર કા મન્ઝર સબ મનાઝિર સે ઝિયાદા હોલનાક હૈ.

(ترمذی ج ૬ ص ૧૩૮, حدیث ૨૩૧૦)

મહબૂબે બારી કી અશકબારી

હમારે બખ્શો બખ્શાએ આકા, હમેં બખ્શવાને વાલે મીઠે મીઠે મક્કી મન્દની મુસ્તફા, શાફેએ યૌમે જઝા صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા કબ્ર કે તઅલ્લુક સે ખૌફે ખુદા મુલા-હઝા હો. યુનાન્થે હઝરતે સચ્ચિદુના

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : جیس نے मुठ पर रोऊ जुमुआ दो सो बार दुरुंद पाक पढा उस के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होंगे. (कोरान)

બરાઅ બિન આઝિબ رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْهُ ફરમાતે હેં, હમ સરકારે મદીના મક્કા સ્લમ કે હમરાહ એક જનાઝે મેં શરીક થે તો આપ મક્કા સ્લમ કે કનારે પર બેઠે ઓર ઇતના રોએ કે મિટ્ટી ભીગ ગઈ. ફિર ફરમાયા : “ઇસ કે લિયે તય્યારી કરો.”

(ابن ماجه ج ٤ ص ٤٦٦ حديث ٤١٩٥)

કબ્ર કા પેટ

હઝરતે સય્યિદુના હસન બિન સાલેહ رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْہِ જબ કબ્રિસ્તાન સે ગુઝરતે તો ફરમાતે : ઐ કબ્રો ! તુમહારા ઝાહિર તો બહુત અચ્છા હૈ લેકિન મુસીબત તુમહારે પેટ મેં હૈ. (احياء القلوب ج ٥ ص ٢٣٨)

હાએ મૌત

હઝરતે સય્યિદુના અતા સુ-લમી رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰی عَلَیْہِ કી આદતે કરીમા થી કે જબ રાત હોતી તો કબ્રિસ્તાન કી તરફ નિકલ જાતે ઓર ફરમાતે : ઐ અહલે કુબૂર ! તુમ મર ગએ હાએ મૌત ! તુમ ને અપને અમલ દેખે હાએ રે અમલ ! ફિર ફરમાતે : હાએ ! હાએ ! કલ “અતા” ભી કબ્ર મેં હોગા, હાએ ! કલ અતા ભી કબ્ર મેં હોગા. ઇસી તરહ રોતે ધોતે સારી રાત ગુઝાર દેતે. (ايضاً)

અંધેરી કબ્ર કા દિલ સે નહીં નિકલતા ડર

કરૂંગા કયા જો તૂ નારાઝ હો ગયા યા રબ !

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરૂદ શરીફ પઢો અલ્લાહ ઇંજલ તુમ પર રહમત ભેજેગા. (અનસી)

દફનાને વાલોં કો મુર્દા દેખતા હૈ

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! ગૌર ફરમાઈયે ! ગુનાહોં ભરી ઝિન્દગી ગુઝાર કર મરને વાલે કે લિયે કિસ કદર દર્દનાક મુઆ-મલા હોગા ઔર જબ કબ્ર મેં વોહ સબ કુછ દેખ, સુન ઔર સમઝ રહા હોગા ઉસ વક્ત ઉસ પર ક્યા ગુઝર રહી હોગી ! અલ્લાહ ઇંજલ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝલહુન અનિલ ઉયૂબ ﷺ કા ફરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ : મુર્દે કો ઇસ બાત કી પહચાન હોતી હૈ કે ઉસે કૌન ગુસ્લ દે રહા હૈ ઔર કૌન ઉસ કો ઉઠા રહા હૈ નીઝ ઉસે કબ્ર મેં કૌન ઉતારતા હૈ.

(મુસ્નદ ઇમમ અહમદ બિન હનબલ જ ૬ વ ૮૦૧૧૧)

બે કસી કા દિન

આહ ! આહ ! આહ ! જબ કબ્ર મેં ઉતારા જા રહા હોગા ઉસ વક્ત ક્યા બીત રહી હોગી ! હઝરતે સય્યિદુના અબૂ ઝર ગિફારી રઝી ﷺ ને ફરમાયા : ક્યા મેં તુમ્હેં અપની બે કસી કા દિન ન બતાઉં ? યેહ વોહ દિન હૈ જબ મુઝે કબ્ર મેં તન્હા ઉતાર દિયા જાએગા.

(અખીલ્લુમ જ ૨૦૨૩૧)

ગો પેશે નઝર કબ્ર કા પુરહોલ ગઢા હૈ અફસોસ મગર ફિર ભી યેહ ગફલત નહીં જાતી

પડોસી મુર્દોં કી પુકાર

હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ બિન મુહમ્મદ ગઝાલી ﷺ નકલ ફરમાતે હૈં : જબ (ગુનાહગાર) મુર્દે કો કબ્ર મેં રખ દેતે હૈં ઔર ઉસ પર અઝાબ કા સિલ્સિલા

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના
તુમ્હારે ગુનાહોં કે લિયે મર્ફિરત હૈ. (મુસ્નદ)

શુરૂઆ હો જાતા હૈ તો ઉસ કે પડોસી મુર્દે ઉસ સે કહતે હૈં : “ઐ અપને પડોસિયોં ઓર ભાઈયોં કે બા’દ દુન્યા મેં રહને વાલે ! ક્યા તેરે લિયે હમારે મુઆ-મલે મેં કોઈ ઇબ્રત ન થી ? ક્યા હમારે તુઝ સે પહલે (દુન્યા સે) ચલે જાને મેં તેરે લિયે ગૌરો ફિક્ર કા કોઈ મકામ ન થા ? ક્યા તૂને હમારે સિલ્સિલએ આ’માલ કા ખત્મ હોના ન દેખા ? તુઝે તો મોહલત થી તૂને વોહ નેકિયાં ક્યૂં ન કર લીં જો તેરે ભાઈ ન કર સકે.” ઝમીન કા ગોશા ઉસે પુકાર કર કહતા હૈ : “ઐ દુન્યાએ ઝાહિર સે ધોકા ખાને વાલે ! તુઝે ઉન સે ઇબ્રત ક્યૂં ન હુઈ જો તુઝ સે પહલે યહાં આ ચુકે થે ઓર ઉન્હેં ભી દુન્યા ને ધોકે મેં ડાલ રખા થા.”

(احیاء القلوب ૨/૧૦૩)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! હકીકત યેહ હૈ કે હર મરને વાલા મરતે હી ગોયા યેહ પૈગામ દેતા ચલા જાતા હૈ કે જિસ તરહ મેં મર ગયા હૂં આપ કો ભી મરના પડ જાએગા, જિસ તરહ મુઝે મનોં મિટ્ટી તલે દફન કિયા જાને વાલા હૈ ઉસી તરહ તુમ્હેં ભી દફન કિયા જાએગા.

જનાઝા આગે બઢ કે કહ રહા હૈ ઐ જહાં વાલો !

મેરે પીછે ચલે આઓ તુમ્હારા રહનુમા મેં હૂં

મેરે બાલ બચ્ચે કહાં હૈં !

હઝરતે સય્યિદુના અતા બિન યસાર رَحْمَةُ اللَّهِ الْغَفَّار સે રિવાયત હૈ : જબ મય્યિત કો કબ્ર મેં રખા જાતા હૈ તો સબ સે પહલે ઉસ કા અમલ આ કર ઉસ કી બાઈ રાન કો હ-ર-કત દેતા ઓર કહતા હૈ : મેં તેરા અમલ હૂં. વોહ મુર્દા પૂછતા હૈ : મેરે બાલ બચ્ચે કહાં હૈં ? મેરી ને’મતેં,

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જો મુઝ પર એક દુરુદ શરીફ પઢતા હે અલ્લાહ عُزَّ وَجَلُ ઉસ કે લિયે એક કીરાત (મહારાત) અજ લખતા હે ઔર કીરાત ઉલુદ પહાડ જિતના હૈ. (મહારાત)

મેરી દૌલતેં કહાં હેં ? તો અમલ કહતા હે : યેહ સબ તેરે પીછે રહ ગએ
ઔર મેરે સિવા તેરી કબ્ર મેં કોઈ નહીં આયા. (شَرْحُ الصُّدُور ص ۱۱۱)

સાથ જિગરી યાર ભી ન આએગા તૂ અકેલા કબ્ર મેં રહ જાએગા

માલ, દુન્યા કા યહીં રહ જાએગા હર અમલ અચ્છા બુરા સાથ આએગા

માલે દુન્યા દો જહાં મેં હે વખાલ

કામ આએગા ન પેશે રુલ જલાલ

જન્નત કા બાગ યા જહન્નમ કા ગઢા !

અલ્લાહ عُزَّ وَجَلُ કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝ્ઝહુન અનિલ
ઉયૂબ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ફરમાને ઇબ્રત નિશાન હૈ : “કબ્ર યા તો
જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ હૈ યા જહન્નમ કે ગઢોં મેં સે એક ગઢા.”

(તરમ્ઝી ૬૮૨૦૮ વ ૨૦૮ હદીથ ૨૬૧૮)

હઝરતે સચ્ચિદુના સુફ્યાન بْنُ عُیَيْنَةَ ફરમાતે હેં : જો શખ્સ
કબ્ર કા ઝિક્ર ઝિયાદા કરે વોહ ઉસે જન્નત કે બાગોં મેં સે એક બાગ પાતા
હૈ ઔર જો ઉસ કી યાદ સે ગાફિલ હોતા હૈ, વોહ ઉસે જહન્નમ કે ગઢોં
મેં સે એક ગઢા પાતા હૈ. (أَخِيَّةُ الْقُلُوم ج ۵ ص ۲۳۸)

બે શુમાર લોગ મગમૂમ હેં

હઝરતે સચ્ચિદુના સાબિત બુનાની الْقُرْبَانِ ફરમાતે હેં : મેં
કબ્રિસ્તાન મેં દાખિલ હુવા, જબ વહાં સે નિકલને લગા તો બુલન્દ
આવાઝ સે કિસી ને કહા : ઐ સાબિત ! ઇન કબ્ર વાલોં કી ખામોશી સે
ધોકા ન ખાના ઇન મેં બે શુમાર લોગ મગમૂમ હેં. (أَخِيَّةُ الْقُلُوم ج ۵ ص ۲۳۸)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : જિસ ને કિતાબ મેં મુઝ પર દુરૂદ પાક લિખા તો જબ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેગા ફિરિશ્તે ઉસ કે લિયે ઈસ્તિઝ્કાર કરતે રહેંગે. (ખૂબ)

આરિઝી કબ્ર

હઝરતે સય્યિદુના રબીઅ બિન ખુસૈમ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْكَرِيمُ ને અપને ઘર મેં એક કબ્ર ખોદ રખી થી. જબ કભી અપને દિલ મેં કુછ સપ્તી પાતે તો ઉસ કે અન્દર લેટ જાતે ઔર જિતની દેર અલ્લાહ તઆલા ચાહતા ઉસ મેં ઠહરે રહતે. ફિર પારહ 18 સૂ-રતુલ મુઅમિનૂન કી આયત 99 ઔર 100 કા યેહ હિસ્સા બાર બાર તિલાવત કરતે :

رَبِّ ارْجِعُونِ ۖ لَعَلِّيْ اَعْمَلُ صَالِحًا فَيُنَازِلُنِيْ ۖ اَمْ لَمْ يُنَزِّلْ بِكُمُ الْغُلَامَ اَوْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ اَمْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ اَمْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ اَمْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ اَمْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ اَمْ لَمْ يَلْمِزْكُمْ عِندَ الْغُلَامِ ۚ

તર-જ-મએ કન્ઝુલ ઈમાન : ઐ મેરે રબ !
મુઝે વાપસ ફેર દીજિયે શાયદ અબ મેં
ભલાઈ કમાઊં ઉસ મેં જો છોડ આયા હું.

ફિર અપને નફસ કી તરફ મુ-તવજજેહ હો કર ફરમાતે : ઐ રબીઅ !
અબ તુઝે વાપસ લોટા દિયા ગયા હૈ. (ایضاً)

અહલે કુબૂર કી સોહબત

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ દરદા رَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَنْہُ કબ્રોં કે પાસ બેઠે થે, ઈસ સિલ્સિલે મેં ઉન સે પૂછા ગયા તો ફરમાયા : મેં ઐસે લોગોં કે પાસ બેઠા હું જો આબિરત કી યાદ દિલાતે હેં ઔર જબ ઉઠતા હું તો મેરી ગીબત નહીં કરતે. (اُخْبَاءُ الْقُلُومِ ج ૨૦ ص ૧૨૪)

મેં ભી ઇન્હીં મેં સે હું

હઝરતે સય્યિદુના જા'ફર બિન મુહમ્મદ عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللّٰهِ الْكَرِيمُ રાત કબ્રિસ્તાન તશરીફ લે જાતે ઔર ફરમાતે : ઐ અહલે કુબૂર ! ક્યા બાત હૈ કે મેં પુકારતા હું લેકિન તુમ જવાબ નહીં દેતે ? ફિર ફરમાતે : અલ્લાહ કી કસમ ! ઈન કો જવાબ દેને મેં કોઈ રુકાવટ હૈ, આહ ! ગોયા

ફરમાને મુસ્તકા : صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : जिस ने मुझ पर एक बार दुरुदे पाक पढा अल्लाह उस पर दस रकमते बेजता है. (مسلم)

મैं ભી ઈન્હીં મેં સે હૂં . ફિર તુલૂએ ફજ તક નવાફિલ પઢતે રહતે. (ایضا)

કીડે રીંગ રહે હેં

અમીરુલ મુઅમિનીન હઝરતે સય્યિદુના ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ ને એક બાર અપને કિસી રફીક સે ફરમાયા : ભાઈ ! મૌત કી યાદ ને મેરી નીંદ ઉડા દી, મેં રાત ભર જાગતા રહા ઔર કબ્ર વાલે કે બારે મેં સોચતા રહા, ઐ ભાઈ ! અગર તુમ ત્રીન દિન બા'દ મુઠ્ઠે કો ઉસ કી કબ્ર મેં દેખો તો એક તવીલ અર્સે તક ઝિન્દગી મેં ઉસ કે સાથ રહે હોને કે બા વુજૂદ તુમ્હે ઉસ સે વહ્શત હોને લગે ઔર અગર તુમ ઉસ કા ઘર યા'ની ઉસ કી કબ્ર કા અન્દરૂની હિસ્સા દેખો જિસ મેં કીડે રીંગ રહે ઔર બદન કો ખા રહે હેં, પીપ જારી, સપ્ત બદબૂ આ રહી હૈ ઔર કફન ભી બોસીદા હો ચુકા હૈ. હાએ ! હાએ ! ગૌર તો કરો ! યેહી મુઠ્ઠા જિસ વક્ત ઝિન્દા થા તો ખૂબ સૂરત થા, ખુશબૂ ભી અચ્છી ઇસ્તિ'માલ કિયા કરતા થા, લિબાસ ભી ઉમ્દા પહના કરતા થા..... રાવી કહતે હેં : ઇતના કહને કે બા'દ આપ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ પર રિક્કત તારી હો ગઈ, એક ચીખ મારી ઔર બેહોશ હો ગએ.

(أَخِيَّةُ الْقُلُومِ ج ٥ ص ٢٣٧ مَلْخَصًا)

નર્મ નર્મ બિસ્તર ઔર કબ્ર

હઝરતે સય્યિદુના અહમદ બિન હર્બ رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ ફરમાતે હેં : ઝમીન કો ઉસ શખ્સ પર તઅજજુબ હોતા હૈ જો અપની ખ્વાબ ગાહ કો દુરુસ્ત કરતા ઔર સોને કે લિયે નર્મ નર્મ બિસ્તર બિછાતા હૈ. ઝમીન ઉસ સે કહતી હૈ : ઐ ઇબ્ને આદમ ! તૂ મેરે અન્દર તવીલ અર્સે તક અપને

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શપ્સ મુઝ પર દુરુદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખુરાન)

ગલને સડને કો ક્યૂં યાદ નહીં કરતા ? યાદ રખ ! મેરે ઔર તેરે દરમિયાન કોઈ ચીઝ હાઈલ નહીં હોગી ! (યા'ની તુઝે ઝમીન પર બિગૈર ગદેલે હી કે રખ દિયા જાએગા !)

(اُخِيَّةُ الْقُلُومِ ج ૦૫ ص ૨૩૮)

બૈલ કી તરહ ચીખતે

હઝરતે સચ્ચિદુના યઝીદ રક્કાશી رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ મૌત કો કસરત સે યાદ રખને વાલોં મેં સે થે. જબ કબ્રોં કો દેખતે તો કબ્ર કે અંધેરે ઔર તન્હાઈ કી વહ્શત વગૈરા કે ખૌફ સે ઈસ કદર બે કરાર હો જાતે કે આપ કે મુંહ સે બૈલ કી તરહ ચીખોં કી આવાઝ નિકલતી.

(اِبْطِصْ ص ૨૩૪)

કબ્ર મેં ડરાને વાલી ચીઝેં

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! વાકેઈ કબ્ર કા મુઆ-મલા બે ખૌફ હોને વાલા નહીં, આજ હમ પર છિપ-કલી ચઢ જાએ, બલ્કે કન-ખજૂરા કરીબ હી સે ગુઝર જાએ તો શાયદ બદન પર કપ-કપી તારી હો જાએ ઔર મુંહ સે ચીખ નિકલ જાએ, હાએ ! હાએ ! ગુનાહોં કી વજહ સે અગર ખુદા વ મુસ્તફા ﷺ નારાઝ હો ગએ તો કબ્ર કે તંગ ગઢે મેં આ કર કૌન બચાએગા, કૌન તસલ્લી દેગા. આહ ! આહ ! આહ ! ઐ બિલ્લી કી મિયાઉ સુન કર ઘબરા જાને વાલો સુનો ! હઝરતે સચ્ચિદુના અલ્લામા જલાલુદ્દીન સુયૂતી શાફેઈ رَحْمَةُ اللهِ الْكَافِي શાફેઈ “શર્હુસ્સુદૂર” મેં નક્લ ફરમાતે હેં : “જબ ઈન્સાન કબ્ર મેં દાખિલ હોતા હે તો વોહ તમામ ચીઝેં ઉસ કો ડરાને કે લિયે આ જાતી હેં જિન સે વોહ દુન્યા મેં ડરતા થા ઔર અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ સે ન ડરતા થા.”

(شَرْحُ الصُّدُورِ ص ૧૧૨)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ: जिस के पास मेरा जिक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुर्इ पाक न पड़ा तबकीक वोह बढ् बप्त हो गया. (उत्तर)

કર લે તૌબા રબ કી રહમત હે બડી કબ્ર મેં વરના સજા હોગી કડી

ગુનાહોં કી ખોફનાક શકલેં

હુજજતુલ ઇસ્લામ હઝરતે સય્યિદુના ઇમામ મુહમ્મદ ગઝાલી
ફરમાતે હેં : अगर तुम नूरे बसीरत से अपने बातिन
को देखो तो वोह तरह तरह के दरिन्दों के घेरे में है, म-सलन गुस्सा,
शङ्कत, कीना, હસદ, તકબ્બુર, ખુદ પસન્દી ઔર રિયાકારી વગૈરા.
अगर तुम गुनाहों के नज़र न आने वाले एन दरिन्दों से लम्हा भर के
दिये भी गाझिल हो कर गुनाह करते हो तो येह दरिन्दे तुम्हें काटते
और नोयते हें. अगर्ये झिलहाल तुम्हें एस की तकलीफ़ महसूस नहीं
होती और वोह तुम्हें नज़र भी नहीं आ रहे मगर मरने के आ'द कब्र
में पर्दा उठ जायेगा और तुम एन दरिन्दों को देख लोगे. हां हां तुम
अपनी आंખों से देखोगे के गुनाहों ने बिच्छूओं और सांपों वगैरा की
शकलों में कब्र में तुम्हें घेर रखा है. यकीन मानो येह बुरी ખસ્લતેં દર
હકીકત ખોફનાક દરિન્દે હી હેં જો ઇસ વક્ત ભી તુમ્હારે પાસ મૌજૂદ હેં
લેકિન ઇન કી ભયાનક શકલેં તુમ્હેં કબ્ર મેં નઝર આએંગી. ઇન દરિન્દોં
કો અપની મૌત સે પહલે હી માર ડાલો યા'ની ગુનાહ છોડ દો, અગર
નહીં છોડતે તો અચ્છી તરહ જાન લો કે વોહ ગુનાહોં કે દરિન્દે ઇસ વક્ત
ભી તુમ્હારે દિલ કો કાટ ઔર નોચ રહે હેં. अगर्ये तुम्हें झिलहाल
तकलीफ़ महसूस नहीं होती.

(اِحْيَاءُ الْقُلُوم ج ٤ ص ٢٣٣ تَلْخَصًا)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جِس نے مُؤَلَّہ پَر اَک بار دُڑدے پاک پَہا اَدَلّاہ اِس پَر دَس رَہمَتے بَہِجَتّا ہِے. (۲۰)

અગર ઈમાન બરબાદ હો ગયા !

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! સખ્ત ગફલત કા દૌર, સિર્ફ દુન્યવી ઉલૂમો ફુનૂન હી સીખને પર ઝોર ઔર ખૂબ દૌલત કમાઓ કા હર તરફ શોર હૈ. ઈલ્મે દીન હાસિલ કરને, નમાઝે પઢને ઔર સુન્નાતોં પર અમલ કરને કે લિયે મુસલ્માન તય્યાર નહીં, ચેહરા, લિબાસ, બલ્કે તહઝીબો તમદુન સબ મેં કુફર કી નક્કાલી કા ઝેહન હૈ. ખુદા عزوجل કી કસમ ! હર વક્ત ફુઝૂલ બક બક ઔર ગુનાહોં કી કસરત ઇન્તિહાઈ તબાહ કુન હૈ, ઝિયાદા બોલતે ચલે જાને સે બસા અવકાત ઝબાન સે કુફિયાત ભી નિકલ જાતે હેં મગર બોલને વાલે કો ઈસ કા શુઊર નહીં હોતા, ઈમાન કી હિફાઝત કા ઝેહન ભી અબ કમ હી લોગોં કા રહ ગયા હૈ. અલ્લાહ عزوجل ન કરે ના ફરમાનિયોં કે બાઈસ અગર ઈમાન બરબાદ હો ગયા ઔર કુફર પર ખાતિમા હુવા તો વલ્લાહ બિલ્લાહ તલ્લાહ સખ્ત બરબાદી હોગી. જો કુફર પર મરેગા ઉસ કે અઝાબે કબ્ર કી એક ઝલક મુલા-હઝા ફરમાઈયે. યુનાન્યે હુજજતુલ ઈસ્લામ હઝરત ઈમામ મુહમ્મદ ગઝાલી رحمه الله تعالى નકલ કરતે હેં :

અન્ધા બહરા ચૌપાયા

હઝરતે મુહમ્મદ બિન મુન્કદિર رضي الله تعالى عنه ફરમાતે હેં : મુઝે ચેહ ખબર પહોંચી હૈ કે કબ્ર મેં કાફિર પર અન્ધા ઔર બહરા ચૌપાયા મુસલ્લત કિયા જાતા હૈ. ઉસ કે હાથ મેં લોહે કા એક કોડા હોતા હૈ. વોહ ઉસ કોડે સે કાફિર કો કિયામત તક મારતા રહેગા.

(احیاء العلوم ج ۵ ص ۲۰۹ مَخَصّاً)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો શપ્સ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્મત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ખુરૂફી)

કાશ ! વોહ શપ્સ મૈં હોતા

હર મુસલ્માન કો ઈમાન કી હિફાઝત કી ફિક્ક કરની ચાહિયે ઈસ કે લિયે દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મૈં સફર કો અપના મા'મૂલ બનાઈયે તાકે આશિકાને રસૂલ કી અચ્છી સોહબત મુયસ્સર આએ, ઈલ્મ હાસિલ હો, ઝબાન કી એહતિયાત કા જઝબા મિલે ઔર ઈમાન કી કદ્રો મન્જિલત દિલ મૈં બઢે ઔર દુન્યવી મકાસિદ જૈસે કે રોઝી ઔર નોકરી કે બારે મૈં દુઆઓં કે સાથ સાથ ખાતિમા બિલખૈર ઔર મગ્ફિરત કી દુઆએં કરને ઔર કરવાને કા ભી ઝેહન બને. હમારે અસ્લાફ કો બુરે ખાતિમે કા બેહદ ખૌફ હુવા કરતા થા ચુનાન્યે હઝરતે સચ્ચિદુના હસન બસરી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی نے فرمایا : એક શપ્સ જહન્નમ સે એક હઝાર સાલ બા'દ નિકાલા જાએગા. (ફિર ફરમાયા) “કાશ ! વોહ શપ્સ મૈં હોતા.” આપ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی نے یہی بات جہنم میں ہمیشہ رہنے ઔર બુરે ખાતિમે કે ખૌફ સે ફરમાઈ.

(ایضاً ج ۶ ص ۲۳۱)

સહમે સહમે રહને વાલે બુઝુર્ગ

એક રિવાયત મૈં હૈ કે હઝરતે સચ્ચિદુના હસન બસરી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی ચાલીસ સાલ તક નહીં હંસે. રાવી કહતે હૈં : મૈં જબ ઉન કો બૈઠા હુવા દેખતા તો યૂં મા'લૂમ હોતા ગોયા એક કેદી હૈં જિસે ગરદન ઉડાને કે લિયે લાયા ગયા હો ! ઔર જબ ગુફ્ત-ગૂ ફરમાતે તો અન્દાઝ યેહ હોતા ગોયા આખિરત કો આંખોં સે દેખ દેખ કર બતા રહે હૈં ઔર જબ વોહ ખામોશ હોતે તો એસા મહસૂસ હોતા ગોયા ઈન કી આંખોં કે સામને આગ ભડક રહી હૈ ! ઈસ કદર ગમગીન વ ખૌફઝદા રહને કા

જાબ સબબ પૂછા ગયા તો ફરમાયા : મુઝે ઈસ બાત કા ખૌફ હૈ કે અગર અલ્લાહ તઆલા ને મેરે બા'ઝ ના પસન્દીદા આ'માલ કો દેખ કર મુઝ પર ગઝબ ક્રિયા ઔર ફરમા દિયા કે જાઓ મૈં તુમ્હે નહીં બખ્શતા તો મેરા ક્યા બનેગા ?

કાશ ! ઈસ જહાં કા મૈં ન બશર બના હોતા

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! યકીનન ખોફે ખુદા રખને વાલોં કા દ-રજા બહુત ઊંચા હોતા હૈ ચુનાન્થે જિસ રાત હઝરતે સચ્ચિદુના હસન બસરી رَحْمَةُ اللهِ تَعَالٰی કી વફાત હુઈ, ઉસ રાત દેખા ગયા કે ગોયા આસ્માન કે દરવાઝે ખુલે હૈં ઓર એક મુનાદી એ'લાન કર રહા હૈ : સુનો ! હસન બસરી બારગાહે ખુદા વન્દી عَزَّوَجَلَّ મેં ઈસ હાલ મેં હાઝિર હુએ હૈં કે અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ ઉન સે રાઝી હૈ.

(حياة القُلُوم ج ۵ ص ۲۶۶)

ફર્શ સે માતમ ઉઠે વોહ તય્યિબો તાહિર ગયા

(હદાઈકે બખ્શિશ શરીફ)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! જો ઈસ ખુશ ફહમી મેં હોતે હૈં કે
 મેરા અકીદા બહુત મઝબૂત હૈ, મેં જ્વાહ કુફરાર ઔર બદ મઝહબોં સે
 દોસ્તી રખૂં, ચાહે બદ અકીદા લોગોં કા બયાન સુનૂં, ઉન કી કિતાબેં
 ઔર અખ્બાર મેં ઉન કે મઝામીન પઢૂં જ્વાહ ઉન કી સોહબત મેં રહૂં,

કરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस ने मुझ पर दस भरतबा सुब्ब और दस भरतबा शाम दुइदे पाक पढा।
(उसे क्रियामत के दिन मेरी शक्रांत भिलेगी. (म. १/६७)

મેરા ઈમાન કહીં નહીં જાતા ! ખુદા عَزَّوَجَلَّ કી કસમ ! ઐસે લોગ સખ્ત ગ-લતી પર હૈં. “મલ્કૂઝાતે આ’લા હઝરત” મેં હૈ કે : जिस ने अपने नईस पर अ’तिमाद किया उस ने बहुत बडे कज़्ज़ाब पर अ’तिमाद किया और अगर नईस कोई बात कसम भा कर कहे तो सब से बडा जूटा येडी है. (भाजूअ अज मલ્કૂઝાતે આ’લા હઝરત, સ. 277) દિલ કે કાનોં સે સુનિયે !
કુર્ફકાર ઔર બદ મઝહબોં કી નીઝ મીઠે મીઠે મુસ્તફા رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُمْ أَجْمَعِينَ ઔર સહાબા વ ઔલિયા કે ગુસ્તાખોં કી દોસ્તી ઔર ઉન કી સોહબત મેં રહના, ઉન કો ઉસ્તાદ બનાના, ઉન કા બયાન સુનના વગૈરા સબ હરામ ઔર જહન્નમ મેં લે જાને વાલે કામ હૈં ઔર અગર ઉન કી નુહસત સે ઈમાન બરબાદ હો ગયા તો કબ્ર મેં ગૂના ગૂં અઝાબાત કા સામના હોગા મ-સલન ક્રિયામત તક નિનાનવે ખોફનાક અઝદહે ઉસેંગે ઔર જહન્નમ મેં હમેશા હમેશા કે લિયે રહના હોગા. કાફિર કી સોહબત કે બાઈસ ઈમાન બરબાદ કર બૈઠને વાલા બદ નસીબ મુરતદ બરોઝે ક્રિયામત હસરત સે ખૂબ વાવેલા મયાએગા. યુનાન્હે પારહ 19, સૂ-રતુલ ફુરફાન કી આયત નમ્બર 28 ઔર 29 મેં ઈશાદિ હોતા હૈ :

يُؤَيِّلَتِي يُيْتِنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا
خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ
الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۖ

તર-જ-મએ કન્જુલ ઈમાન : વાએ
બરાબી મેરી ! હાએ !! કિસી તરહ મેં ને
ફુલાને કો દોસ્ત ન બનાયા હોતા. બેશક
ઉસ ને મુઝે બહકા દિયા મેરે પાસ આઈ
હુઈ નસીહત સે.

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى غُلِيظٌ لِّهِ وَسَلَمٌ : जिस के पास मेरा जिक्र हुवा और उस ने मुझ पर दुरुद शरीफ़ न पढ़ा उस ने जफ़ा की. (عبدالرزاق)

ઈમાન પર ખાતિમે કા વિદ

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! ગુનાહોં કે સબબ ભી ઈમાન બરબાદ હો સકતા હૈ. લિહાજા ગુનાહોં સે બચતે રહના ચાહિયે, ઈમાન કી હિફાઝત કી દુઆ સે ગફલત નહીં કરની ચાહિયે, જામેએ શરાઈત પીર સે બૈઅત કર કે ઉસ કી મુસ્તકિલ દુઆઓં કી પનાહ મેં આ જાના ચાહિયે. નીઝ ઈમાન કી હિફાઝત કે અવરાદ ભી કરતે રહના ચાહિયે. “શ-જ-રએ કાદિરિય્યા ર-ઝવિય્યા અત્તારિય્યા” સફહા 22 પર એક વિદ લિખા હૈ : જો રોઝાના સુબહ (યા’ની આધી રાત ઢલે સે સૂરજ કી પહલી કિરન ચમકને તક કે દરમિયાન કિસી ભી વક્ત) 41 બાર **يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ** (અવ્વલ આખિર ત્રીન બાર દુરુદ શરીફ) પઢ લિયા કરેગા, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** (ઉસ કા દિલ ઝિન્દા રહેગા ઓર ઈમાન પર ખાતિમા હોગા.

मुसल्मां हें अत्तार तेरे करम से હો ઈમાન પર ખાતિમા યા ઈલાહી

નીંદ ઉડા દી

હઝરતે સચ્ચિદુના તાઉસ **رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ** જબ રાત કો લૈટતે તો ઈસ તરહ લોટ પોટ હોતે જિસ તરહ ગર્મ કડાહી મેં દાને ઈધર ઉધર ઉછલતે હેં ! ફિર બિસ્તર કો લપેટ દેતે ઓર કિબ્લા રુખ હો જાતે (યા’ની નવાફિલ પઢતે) ઓર ફરમાતે જહન્નમ કે ઝિક્ર ને ખોફે ખુદા **عَزَّوَجَلَّ** વાલોં કી નીંદ ઉડા દી. સુબહ તક ઈસી તરહ ઈબાદત મેં મશગૂલ રહતે.

(اَحْيَاءُ الْقُلُومِ ج ٤ ص ٢٣١)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : જો મુઝ પર રોઝે જુમુઆ દુરુદ શરીફ પઢેગા મેં કિયામત કે દિન ઉસ કી શફાઅત કરુંગા. (કબ્રામાલ)

દીવાના

હઝરતે સય્યિદુના ઉવૈસ કરની عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللَّهِ الْعَظِيمِ વાઈઝ કે પાસ તશરીફ લાતે ઔર ઉસ કે વા'ઝ સે રોતે, જબ જહન્નમ કા તઝકિરા હોતા તો ચીખેં મારતે હુએ ઉઠ કર ચલ પડતે, લોગ પાગલ પાગલ કહતે હુએ આપ કે પીછે લગ જાતે. (ایضاً)

પુલ સિરાત

હઝરતે સય્યિદુના મુઆઝ બિન જબલ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને ફરમાયા : મોમિન કા ખૌફ ઉસ વક્ત તક ખત્મ નહીં હોતા જબ તક વોહ જહન્નમ કે ઊપર બને હુએ પુલ સિરાત કો ઉબૂર ન કર લે. (ایضاً)

ખ્વાબ મેં ક-રમે મુસ્તફા ﷺ

મક-ત-બતુલ મદીના કા મત્બૂઆ રિસાલા “બુરે ખાતિમે કે અસ્બાબ” હદિથ્યતન હાસિલ કર કે પઢિયે, અગર આપ કા દિલ ઝિન્દા હુવા તો પઢતે હુએ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ રો પડેંગે. એક ઈસ્લામી ભાઈ ને ગાલિબન 1419 સિ.હિ. કા અપના વાકિઆ તહરીર કિયા : મેં ને રાત કે વક્ત રિસાલા “બુરે ખાતિમે કે અસ્બાબ” પઢા તો બરબાદિયે ઈમાન કે ખૌફ સે એક ઠમ ઘબરા ગયા, આંખોં સે આંસૂ જારી હો ગએ, રોતે રોતે સો ગયા, સોયા તો ક્યા, સોઈ હુઈ કિસ્મત અંગડાઈ લે કર જાગ ઉઠી, બે કસોં કે યાવર, મદીને કે તાજવર, મહબૂબે રબ્બે અકબર ﷺ મેરે ખ્વાબ મેં તશરીફ લાએ, મેં ને રો રો કર અર્ઝ કી : યા રસૂલલ્લાહ ﷺ ! મેરે ઈમાન કો બચા લીજિયે !

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : મુઝ પર દુરૂદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમ્હારે લિયે તહારત હૈ. (ઈબ્ની)

હુઝૂરે પુરનૂર صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કે નૂરાની હાથોં મેં એક રજિસ્ટર થા જો મુઝ ગુનાહગાર કો અતા ક્રિયા ઔર મુસ્કુરા કર ફરમાયા : ઈમાન પર ખાતિમા ભી મિલેગા ઔર સબ કુછ મિલેગા.

સરે બાલીં ઈન્હેં રહમત કી અદા લાઈ હૈ

હાલ બિગડા હૈ તો બીમાર કી બન આઈ હૈ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْ مُحَمَّد

અઝાબે કબ્ર સે નજાત કે લિયે

જો હર રાત સૂ-રતુલ મુલક પઢેગા, વોહ અઝાબે કબ્ર સે બચા રહેગા.

(مُلَخَّصًا مِنْ شَرْحِ الصُّدُور ص ۱۴۹)

કબ્ર કી રોશની કે લિયે

“રૌઝુરિયાહીન” મેં હૈ : હઝરતે સય્યિદુના શકીક બલખી ફરમાતે હૈં : હમ ને પાંચ ચીઝોં કો પાંચ મેં પાયા ﴿1﴾ ગુનાહોં કે ઇલાજ કો નમાઝે યાશત મેં ﴿2﴾ કબ્રોં કી રોશની કો તહજજુદ મેં ﴿3﴾ મુન્કર નકીર કે જવાબાત કો તિલાવતે કુરઆન મેં ﴿4﴾ પુલ સિરાત પર સે સલામત ગુઝરને કો રોઝા ઔર સ-દકા વ ખૈરાત મેં ﴿5﴾ હશર મેં સાયએ અર્શ પાને કો ગોશા નશીની મેં.

(مُلَخَّصًا مِنْ شَرْحِ الصُّدُور ص ۱۴۶)

કબ્ર કે મદદગાર

હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ ફરમાતે હૈં : જબ મુર્દે કો કબ્ર મેં રખા જાતા હૈ તો ઉસ કે નેક આ'માલ આ કર ઉસે ઘેર લેતે હૈં. અગર અઝાબ ઉસ કે સર કી તરફ સે આએ તો તિલાવતે કુરઆન

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : તુમ જહાં ભી હો મુઝ પર દુરૂદ પઢો કે તુમહારા દુરૂદ મુઝ તક પહોંચતા હૈ. (ખુરૂફ)

ઉસે રોક લેતી હૈ ઓર અગર પાઉં કી તરફ સે આએ તો નમાઝ મેં કિયામ કરના આડે આ જાતા હૈ, અગર હાથોં કી તરફ સે આએ તો હાથ કહતે હેં : અલ્લાહ ઈઝ્જલ્ ઈઝ્જલ્ કી કસમ ! યેહ હમેં સ-દકા દેને ઓર દુઆ કે લિયે ફૈલાતા થા તુમ ઈસ તક નહીં પહોંચ સકતે, અગર મુંહ કી તરફ સે આએ તો ઝિક્ક ઓર રોઝા સામને આ જાતે હેં ઈસી તરહ એક તરફ નમાઝ ઓર સબ્ર ખડે હોતે હેં ઓર કહતે હેં, અગર કુછ કસર બાકી રહે તો હમ મૌજૂદ હેં.

(احیاء العلوم ج ۵ ص ۲۰۹)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! સહાબએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان વ ઔલિયાએ ઉઝામ رَحِمَهُمُ اللَّهُ السَّلَام કી મહબ્બત વ નિસ્બત ભી અઝાબે કબ્ર સે બચા લેતી હૈ યુનાન્યે શર્હુસ્સુદૂર કી દો હિકાયાત મુલા-હઝા હોં :

﴿1﴾ શૈખેન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا કે દીવાને કી નજાત

એક શખ્સ કો ઈન્તિકાલ કે બા'દ ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા ગયા : مَا فَعَلَ اللَّهُ بِكَ : યા'ની અલ્લાહ ઈઝ્જલ્ ઈઝ્જલ્ ને આપ કે સાથ કયા મુઆ-મલા ફરમાયા ? જવાબ દિયા : અલ્લાહ ઈઝ્જલ્ ઈઝ્જલ્ ને મેરી મગ્ફિરત ફરમા દી. પૂછા : મુન્કર નકીર કે સાથ કેસી ગુઝરી ? જવાબ દિયા : અલ્લાહ ઈઝ્જલ્ ઈઝ્જલ્ કે કરમ સે મેં ને ઉન સે અર્ઝ કી : હઝરાતે અબૂ બક્ર સિદીક વ ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا કે વસીલે સે મુઝે છોડ દીજિયે. તો ઉન મેં સે એક ને દૂસરે સે કહા : ઈસ ને બહુત હી બુરુર્ગ હસ્તિયોં કા વસીલા પેશ કિયા હૈ લિહાઝા ઈસ કો છોડ દો. યુનાન્યે વોહ મુઝે છોડ કર તશરીફ લે ગએ.

(مَلْخَصًا مِنْ شَرْحِ الصُّدُور ص ۱۶۱)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جس نے मुझ पर दस मरतबा दुरुदे पाक पढा अल्लाह عزوجل उस पर सो
रहमते नज़िल फरमाता है. (برق)

❖ 2 ❖ ઔલિયા રَحْمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى કે દીવાને કી નજાત

એક નેક શખ્સ જો હઝરતે સચ્ચિદુના બા યઝીદ બિસ્તામી
رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى કે ખાદિમ થે. ઉન કી વફાત હો ગઈ, તદફીન કે બા'દ
કબ્ર શરીફ કે પાસ મૌજૂદ બા'ઝ અફરાદ ને સુના વોહ મુન્કર નકીર સે
કહ રહે થે : “મુઝ સે ક્યું સુવાલાત કરતે હો મેં તો બા યઝીદ બિસ્તામી કે
ખાદિમોં મેં સે હૂં.” યુનાન્યે મુન્કર નકીર ઉન્હેં છોડ કર તશરીફ લે
ગએ.

(ایضاً ص ۱۴۲)

દા'વતે ઇસ્લામી કે સુન્નતોં કી તરબિયત કે લિયે મ-દની કાફિલોં
મેં સફર ઔર રોઝાના ફિકે મદીના કે ઝરીએ મ-દની ઇન્આમાત કા
રિસાલા પુર કર કે હર માહ અપને યહાં કે ઝૈલી નિગરાન કો જમ્મ
કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે. إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ. ઇસ કી બ-ર-કત સે
ઈમાન કી હિફાઝત ઔર સુન્નતોં પર અમલ કા ઝેહન બનેગા નીઝ
અઝાબે કબ્ર સે નજાત કા સામાન હોગા.

દો ઇબ્રત નાક હિકાયાત

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! આજ કલ બાત બાત પર લોગ
રિશ્તેદારિયાં કાટ કર રખ દેતે હેં, લિહાઝા આપસ મેં મહબ્બત કી ફઝા
કાઈમ હોને કી ખ્વાહિશ કી અચ્છી નિયત કે સાથ મઝીદ સવાબ કમાને
કે લિયે રિશ્તેદારોં કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કે ઝિમ્ન મેં 2 હિકાયાત મુલા-હઝા
હોં :

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दुवद शरीफ न पड़े तो वोह लोगों में से कन्जूस तरीन शप्स है. (तर्जुम)

﴿1﴾ હિકાયત : હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ એક મર્તબા સરકારે મદીના صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કી અહાદીસે મુબા-રકા બયાન ફરમા રહે थे, ઈસ દૌરાન ફરમાયા : હર કાતેએ રેહ્મ (યા'ની રિશ્તેદારી તોડને વાલા) હમારી મહફિલ સે ઉઠ જાએ. એક નૌ જવાન ઉઠ કર અપની ફૂફી કે હાં ગયા જિસ સે ઉસ કા કઈ સાલ પુરાના ઝગડા થા, જબ દોનોં એક દૂસરે સે રાઝી હો ગએ તો ઉસ નૌ જવાન સે ફૂફી ને કહા : તુમ જા કર ઈસ કા સબબ પૂછો, આખિર ઐસા કયૂં હુવા ? (યા'ની સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَنْہُ કે એ'લાન કી કયા હિક્મત હૈ ?) નૌ જવાન ને હાઝિર હો કર જબ પૂછા તો હઝરતે સય્યિદુના અબૂ હુરૈરા رَضِيَ اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા કે મૈં ને હુઝૂરે અન્વર صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم સે યેહ સુના હૈ : “જિસ કૌમ મેં કાતેએ રેહ્મ (યા'ની રિશ્તેદારી તોડને વાલા) હો, ઉસ (કૌમ) પર અલ્લાહ કી રહમત કા નુઝૂલ નહીં હોતા.”

(الزَّوْجَرُ عَنْ أَقْرِافِ الْكَبَائِرِ ج ۲ ص ۱۰۳)

﴿2﴾ હિકાયત : એક હાજી ને કિસી દિયાનત દાર શપ્સ કે પાસ મક્કએ મુકર્રમા મેં એક હઝાર દીનાર બતૌરે અમાનત રખવાએ. મનાસિકે હજ કી અદાએગી કે બા'દ મક્કએ મુકર્રમા વાપસી પર મા'લૂમ હુવા કે વોહ શપ્સ ફૌત હો ચુકા હૈ. મહૂમ કે ઘર વાલોં સે અમાનત કી મા'લૂમાત કી તો ઉન્હોં ને લા ઈલ્મી કા ઈઝહાર કિયા, એક વલિય્યુલ્લાહ رَحْمَهُمُ اللہُ تَعَالٰی ને હાજી સે ફરમાયા : આધી રાત કે વક્ત બીરે ઝમઝમ કે કરીબ ઉસ શપ્સ કા નામ લે કર પુકારો, અગર જન્નતી હુવા તો اِنْ شَاءَ اللہُ عَزَّوَجَلَّ જવાબ દેગા. ચુનાન્થે વોહ ગયા ઔર ઝમઝમ શરીફ કે કૂંએ મેં આવાઝ

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : (उस शप्स की नाक प्पाक आलूद हो जिस के पास मेरा जिक्र हो और वोह मुज पर दुखेदे प्पाक न पड़े. (हजरत))

દી મગર જવાબ ન મિલા, ઉસ ને જબ ઉસ બુઝુર્ગ કો બતાયા તો ઉન્હોં ને “إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ” પઢ કર ફરમાયા : ડર હે કે વોહ શપ્સ જહન્નમી હો, મુલ્કે યમન જાઓ, વહાં બરહૂત નામ કા એક કુંઆં હૈ, આધી રાત કે વક્ત ઉસ મેં જાંક કર, ઉસ આદમી કા નામ લે કર પુકારો, અગર જહન્નમી હુવા તો જવાબ દેગા. યુનાન્યે ઉસ ને ઐસા હી ક્રિયા, ઉસ ને જવાબ દિયા. તો પૂછા : મેરી અમાનત કહાં હૈ ? ઉસ ને કહા : મેં ને અપને ઘર કે અન્દર ફુલાં જગહ દફન કી હૈ જા કર ખોદ કર હાસિલ કર લો. પૂછા : તુમ તો નેકી મેં મશહૂર થે ફિર યેહ સજા કેસી ? ઉસ ને કહા : મેરી એક ગરીબ બહન થી મેં ને ઉસ કો છોડ દિયા થા, ઉસ પર શફકત નહીં કરતા થા. અલ્લાહ તઆલા ને બહન સે કત્એ તઅલ્લુકી કરને કી મુઝે યેહ સજા દી હૈ.

(کتاب الکبائر ص ૦૩, ૦૬)

મીઠે મીઠે ઇસ્લામી ભાઈયો ! બેટા બેટી, વાલિદૈન, નાના નાની, દાદા દાદી, ભાઈ બહન, ખાલા મામૂં, ચચા ફૂફી વગૈરા રિશ્તેદાર સુલ અરહામ કહલાતે હૈં, ઈન કે સાથ બિલા ઈજાઝતે શર-ઈ તઅલ્લુકાત તોડ ડાલના કત્એ રેહમી કહલાતા હૈ. કત્એ રેહમી હરામ ઔર જહન્નમ મેં લે જાને વાલા કામ હૈ. યુનાન્યે અલ્લાહ عَلَّ وَجَل કે મહબૂબ, દાનાએ ગુયૂબ, મુનઝઝહુન અનિલ ઉયૂબ صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم ને ફરમાયા : (રિશ્તેદારોં સે) કત્એ તઅલ્લુક કરને વાલા જન્નત મેં નહીં જાએગા.

(بخاری شریف ج ૬ ص ૯૭ حدیث ૦૧૮૬)

(હાં બદ અકીદા રિશ્તેદારોં સે તઅલ્લુકાત ન રખે જાએ)

કરમાને મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस ने मुझ पर रोजे जुमुआ दो सो बार दुइदे पाक पढा उस के दो सो साल के गुनाह मुआफ़ होंगे. (क़ुरआन)

دَس فِکْک اَنگِوَن ફِراમِیَنے مُسْتَفَا صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم

﴿1﴾ તુમ સબ નિગરાન હો ઔર તુમ મેં સે હર એક સે ઉસ કે મા તહત અફરાદ કે બારે મેં પૂછા જાએગા. (المُعْجَمُ الصَّغِيرُ لِلطَّبْرَانِيِّ ج ۱ ص ۱۶۱)

﴿2﴾ જો નિગરાન અપને મા તહતોં સે ખિયાનત કરે વોહ જહન્નમ મેં જાએગા. (مسند امام احمد بن حنبل ج ۷ ص ۲۸۴ حدیث ۲۰۳۱)

﴿3﴾ जिस शप्स को अद्लाह तआला ने किसी रिआया का निगरान बनाया फिर उस ने उन की ખૈર ખવાહી का ખयाल न रखा तो वोह जन्नत की ખुશ્બू ભી નહીં પા સકેગા. (بُخَارِي ج ۴ ص ۴۰۶ حدیث ۷۱۰۱)

﴿4﴾ ઇન્સાફ કરને વાલે કાઝી પર કિયામત કે દિન એક સાઅત ઐસી આએગી વોહ તમન્ના કરેગા કે કાશ ! વોહ દો આદમિયોં કે દરમિયાન એક ખજૂર કે બારે મેં ભી ફૈસલા ન કરતા. (مَجْمَعُ الرُّوَاثِ ج ۴ ص ۳۴۸ حدیث ۶۹۸۶)

﴿5﴾ જો શપ્સ દસ આદમિયોં પર ભી નિગરાન હો કિયામત કે દિન ઉસે ઇસ તરહ લાયા જાએગા કે ઉસ કા હાથ ઉસ કી ગરદન સે બંધા હુવા હોગા. અબ યા તો ઉસ કા અદ્દલ ઉસે છુડાએગા યા ઉસ કા રુલ્મ ઉસે અઝાબ મેં મુખ્તલા કરેગા. (السنن الكبرى للبيهقي ج ۳ ص ۱۸۴ حدیث ۵૩૬૦)

﴿6﴾ (دُઆએ મુસ્તફા صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم) ઐ અદ્લાહ ! જો શપ્સ મેરી ઉમ્મત કે કિસી મુઆ-મલે કા નિગરાન હૈ પસ વોહ ઉન પર સપ્તી કરે તો તૂ ભી ઉસ પર સપ્તી ફરમા. ઔર ઉન સે નરમી બરતે તો તૂ ભી ઉસ સે નરમી ફરમા. (مسلم ص ۱۰۱۶ حدیث ۱۸۲۸)

﴿7﴾ અદ્લાહ તઆલા जिस को मुसल्मानों के उमूर में से किसी मुआ-मले का निगरान बनाओ पस अगर वोह उन की હાજતોં, મુફિલસી ઔર

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝ પર દુરુદ શરીફ પઢો અલ્લાહ ગ્રુજલ તુમ પર રહમત ભેજેગા. (અનસી)

ફર કે દરમિયાન રુકાવટ ખડી કર દે તો અલ્લાહ ગ્રુજલ ભી ઉસ કી હાજત, મુફિલસી ઔર ફર કે સામને રુકાવટ ખડી કરેગા. (અબુદાઉદ જ ૩ મ ૧૮૯ હદીથ ૨૧૬૮) (આહ ! આહ ! આહ ! જો મા તહતોં કી હાજતોં કો ઈરા-દતન પૂરા નહીં કરતા અલ્લાહ તઆલા ભી ઉસ કી હાજતેં પૂરી નહીં કરેગા)

﴿8﴾ અલ્લાહ તઆલા ઉસ પર રહમ નહીં કરતા જો લોગોં પર રહમ નહીં કરતા. (બુખારી જ ૬ મ ૩૨ હદીથ ૧૩૪૧)

﴿9﴾ “બેશક તુમ અન્કરીબ હુકમરાની કી ખ્વાહિશ કરોગે લેકિન કિયામત કે દિન વોહ પશેમાની કા બાઈસ હોગી.” દૂસરી રિવાયત મેં હૈ : “મેં ઈસ અમ્ર (યા’ની હુકમરાની) પર કિસી ઐસે શખ્સ કો મુકરર નહીં કરતા જો ઈસ કા સુવાલ કરે યા ઈસ કી હિર્સ રખતા હો.” (બુખારી જ ૬ મ ૪૦૬ હદીથ ૧૧૬૮, ૧૧૬૯) (જો વઝારત, ઓહદા ઔર નિગરાની વગૈરા કે લિયે ભાગદૌડ કરતા ઔર ઓહદે સે મા’ઝૂલી કી સૂરત મેં ફસાદ કરતા હૈ ઉસ કે લિયે ઈબ્રત હી ઈબ્રત હૈ)

﴿10﴾ ઈ-સાફ કરને વાલે નૂર કે મિમ્બરોં પર હોંગે યેહ વોહ લોગ હૈં જો અપને ફૈસલોં, ઘર વાલોં ઔર જિન કે નિગરાન બનતે હૈં ઉન કે બારે મેં અદ્લ સે કામ લેતે હૈં. (સુન્ન નસાઈ મ ૮૦૧ હદીથ ૪૨૮૯)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! બયાન કો ઈખ્તિતામ કી તરફ લાતે હુએ સુન્નત કી ફઝીલત ઔર ચન્દ સુન્નતેં ઔર આદાબ બયાન કરને કી સઆદત હાસિલ કરતા હૂં. તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુબુવ્વત, મુસ્તફા જાને રહમત, શમ્મે બઝમે હિદાયત, નોશઅે બઝમે

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : મુઝા પર કસરત સે દુરુદે પાક પઢો બેશક તુમ્હારા મુઝા પર દુરુદે પાક પઢના (પાઠનમ)
તુમ્હારે ગુનાહોં કે લિયે મઘિરત હે.

જન્નત, صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ કા ફરમાને જન્નત નિશાન હે : જિસ ને મેરી સુન્નત સે મહબ્બત કી ઉસ ને મુઝા સે મહબ્બત કી ઓર જિસ ને મુઝા સે મહબ્બત કી વોહ જન્નત મેં મેરે સાથ હોગા. (ابن عساکر ج ۹ ص ۳۴۳)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

“જનાઝા બાઈસે ઈબ્રત હે” કે 15 હુકુક

કી નિસ્બત સે જનાઝે કે 15 મ-દની ફૂલ

❁ 4 ફરામીને મુસ્તફા ﷺ : (1) જિસે કિસી જનાઝે કી ખબર મિલે વોહ અહલે મયિત કે પાસ જા કર ઉન કી તા'ઝિયત કરે અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે લિયે એક કીરાત સવાબ લિખે, ફિર અગર જનાઝે કે સાથ જાએ તો અલ્લાહ તઆલા દો કીરાત અજ લિખે, ફિર ઉસ પર નમાઝ પઢે તો ત્રીન કીરાત, ફિર દફન મેં હાઝિર હો તો ચાર ઓર હર કીરાત કોહે ઉહુદ (યા'ની ઉહુદ પહાડ) કે બરાબર હે (ફતાવા ર-ઝવિયા મુખર્રજા, જિ. 9, સ. 401, ૬૪ تحت الحديث ૬૦૦ ص ૧ ج ૧) (عمدة القاری ج ۱ ص ۴۰۰ تحت الحديث ۶۷)

હેં, (ઉન મેં સે એક ચેહ હે કે) જબ ફૌત હો જાએ તો ઉસ કે જનાઝે મેં શરીક હો (3) જબ કોઈ જન્નતી શખ્સ ફૌત હો જાતા હે, તો અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ હયા ફરમાતા હે કે ઉન લોગોં કો અઝાબ દે જો ઈસ કા જનાઝા લે કર ચલે ઓર જો ઈસ કે પીછે ચલે ઓર જિન્હોં ને ઈસ કી નમાઝે જનાઝા અદા કી (4) બન્દએ મોમિન કો મરને કે બા'દ સબ સે પહલી જઝા ચેહ દી જાએગી કે ઉસ કે તમામ શુ-રકાએ જનાઝા કી બખ્શિશ કર દી જાએગી (مُسْنَدُ الْبَزَار ج ۱۱ ص ۸۶ حديث ۴۷۹۶)

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : જો શાપ્સ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (ટ્રાન્.)

❀ હઝરતે સય્યિદુના દાવૂદ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام ને બારગાહે ખુદા વન્દી **عَزَّ وَجَلَّ** મેં અર્ઝ કી : **يَا اَدْلَاهُ !** જિસ ને મહૂઝ તેરી રિઝા કે લિયે જનાઝે કા સાથ દિયા, ઉસ કી જઝા ક્યા હૈ ? અદલાહ તઆલા ને ફરમાયા : જિસ દિન વોહ મરેગા, ફિરિશ્તે ઉસ કે જનાઝે કે હમરાહ ચલેંગે ઓર મેં ઉસ કી મગ્ફિરત કરુંગા. (شَرْحُ الصُّدُور ص ૧૪) ❀ હઝરતે સય્યિદુના માલિક બિન અનસ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا કો બા'દે વફાત કિસી ને ખ્વાબ મેં દેખ કર પૂછા : **يَا'نِي اَدْلَاهُ عَزَّ وَجَلَّ** ને આપ કે સાથ ક્યા સુલૂક ફરમાયા ? કહા : એક કલિમે કી વજહ સે બખ્શ દિયા જો હઝરતે સય્યિદુના ઉસ્માને ગની رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ જનાઝા દેખ કર કહા કરતે થે. (વોહ કલિમા યેહ હૈ : **سُبْحَنَ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ** (યા'ની વોહ ઝાત પાક હૈ જો ઝિન્દા હૈ ઉસે કભી મૌત નહીં આએગી) લિહાઝા મેં ભી જનાઝા દેખ કર યેહી કહા કરતા થા, યેહ કલિમા (કહને) કે સબબ અદલાહ **عَزَّ وَجَلَّ** ને મુઝે બખ્શ દિયા. (احياء القلوب ج ૧ ص ૨૧૧مَخْصَا) ❀ જનાઝે મેં રિઝાએ ઇલાહી, ફર્ઝ કી અદાએગી, મય્યિત ઓર ઉસ કે અઝીઝોં કી દિલજૂઈ વગૈરા અચ્છી અચ્છી નિયતોં સે શિર્કત કરની ચાહિયે. ❀ જનાઝે કે સાથ જાતે હુએ અપને અન્જામ કે બારે મેં સોચતે રહિયે, કે જિસ તરહ આજ ઇસે લે ચલે હૈં, ઇસી તરહ એક દિન મુઝે ભી લે જાયા જાએગા, જિસ તરહ ઇસે મનોં મિટ્ટી તલે દફન કિયા જાને વાલા હૈ, ઇસી તરહ મેરી ભી તદફીન અમલ મેં લાઈ જાએગી. ઇસ તરહ ગૌરો ફિક કરના ઇબાદત ઓર કારે સવાબ હૈ ❀ જનાઝે કો કન્યા દેના કારે સવાબ હૈ, સય્યિદુલ

ईरमाने मुस्तफ़ा: صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: जिस के पास मेरा ज़िक्र हुआ और उस ने मुझ पर दुश्मंदे पाक न पढ़ा तहकीक वोह बद बप्त हो गया. (ḥḥ)

મુર-સલીન, જનાબે રહમતુલ્લિલ આ-લમીન صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ને
 હઝરતે સચ્ચિદુના સા'દ બિન મુઆઝ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કા જનાઝા ઉઠાયા
 था। (الطَبَقَاتُ الْكُبْرَى لابن سعد ج ۳ ص ۳۲۹، أَلْبَانِي ج ۳ ص ۵۱۷، مُلَخَّصًا) ❀ હદીસે
 પાક મેં હૈ : “જો જનાઝા લે કર ચાલીસ કદમ ચલે ઉસ કે ચાલીસ કબીરા
 ગુનાહ મિટા દિયે જાએંગે.” નીઝ હદીસ શરીફ મેં હૈ : “જો જનાઝે કે
 ચારોં પાયોં કો કન્ધા દે અલ્લાહ عَزَّ وَجَلَّ ઉસ કી હત્મી (યા'ની મુસ્તકિલ)
 મગ્ફિરત ફરમા દેગા” (جوهره ص ۱۳۹، تَرْغِيْبُ الْخَيْرِ ج ۳ ص ۱۵۸، ۱۵۹) ❀
 જિ. 1, સ. 823) ❀ સુન્નત યેહ હૈ કે યકે બા'દ દીગરે ચારોં પાયોં કો કન્ધા
 દે ઔર હર બાર દસ દસ કદમ ચલે. પૂરી સુન્નત યેહ હૈ કે પહલે સીધે
 સિરહાને કન્ધા દે ફિર સીધી પાઈતી (યા'ની સીધે પાઉ કી તરફ) ફિર ઉલટે
 સિરહાને ફિર ઉલટી પાઈતી ઔર દસ દસ કદમ ચલે તો કુલ ચાલીસ
 કદમ હુએ. (عالمگیری ج ۱ ص ۱۶۲) ❀ બા'ઝ લોગ
 જનાઝે કે જુલૂસ મેં એ'લાન કરતે રહતે હેં : દો દો કદમ ચલો ! ઉન કો
 ચાહિયે કે ઈસ તરહ એ'લાન કિયા કરેં : “દસ દસ કદમ ચલો”
 ❀ જનાઝે કો કન્ધા દેતે વક્ત જાનબૂઝ કર ઈઝા દેને વાલે અન્દાઝ મેં
 લોગોં કો ધક્કે દેના જૈસા કે બા'ઝ લોગ કિસી શખ્સિયત કે જનાઝે મેં
 કરતે હેં યેહ ના જાઈઝ વ હરામ ઔર જહન્નમ મેં લે જાને વાલા કામ હૈ
 ❀ છોટે બચ્ચે કા જનાઝા અગર એક શખ્સ હાથ પર ઉઠા કર લે ચલે તો
 હરજ નહીં ઔર યકે બા'દ દીગરે લોગ હાથોં મેં લેતે રહેં (عالمگیری ج ۱ ص ۱۶۲)
 ઔરતોં કો (બચ્ચા હો યા બડા કિસી કે ભી) જનાઝે કે સાથ જાના ના જાઈઝ

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم : जिस ने मुझ पर एक बार दुइदे पाक पढा अल्लाह उस पर दस रकमतें भेजता है. (स्म)

વ મમ્નૂઅ છે. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 823, ۱۶۲ ص ۳) ❀ શોહર
અપની બીવી કે જનાઝે કો કન્ધા ભી દે સકતા હૈ, કબ્ર મેં ભી ઉતાર
સકતા હૈ ઓર મુંહ ભી દેખ સકતા હૈ. સિફ ગુસ્લ દેને ઓર બિલા
હાઈલ બદન કો ધૂને કી મુમા-ન-અત હૈ (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 812,
813) ❀ જનાઝે કે સાથ બુલન્દ આવાઝ સે કલિમએ તય્યિબા યા કલિમએ
શહાદત યા હમ્દો ના'ત વગૈરા પઢના જાઈઝ હૈ. (દેખિયે : ફતાવા
ર-ઝવિયા જિલ્દ 9 સફહા 139 તા 158)

જનાઝા આગે આગે કહ રહા હૈ ઐ જહાં વાલો !

મેરે પીછે ચલે આઓ તુમ્હારા રહનુમા મેં હૂં

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْ مُحَمَّدٍ

હઝારોં સુન્નતેં સીખને કે લિયે મક-ત-બતુલ મદીના કી મત્બૂઆ
દો કુતુબ (1) 312 સફહાત પર મુશ્તમિલ કિતાબ “બહારે શરીઅત”
હિસ્સા 16 ઓર (2) 120 સફહાત કી કિતાબ “સુન્નતેં ઓર આદાબ”
હદિયતન હાસિલ કીજિયે ઓર પઢિયે. સુન્નતોં કી તરબિયત કા એક
બેહતરીન ઝરીઆ દા'વતે ઈસ્લામી કે મ-દની કાફિલોં મેં આશિકાને
રસૂલ કે સાથ સુન્નતોં ભરા સફર ભી હૈ.

લૂટને રહફમતેં કાફિલે મેં ચલો સીખને સુન્નતેં કાફિલે મેં ચલો

હોંગી હલ મુશ્કિલેં કાફિલે મેં ચલો ખત્મ હોં શામતેં કાફિલે મેં ચલો

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیْ مُحَمَّدٍ

એક યુપ સો સુખ¹⁰⁰

کتاب	مطبوعہ	کتاب	مطبوعہ
قرآن مجید	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی	ابن عساکر	دار الفکر بیروت
بخاری	دار الکتب العلمیہ بیروت	عمدۃ القاری	دار الفکر بیروت
مسلم	دار ابن حزم بیروت	مرقاۃ المفاتیح	دار الفکر بیروت
ابوداؤد	دار احیاء التراث العربی بیروت	الزاوہرجن اقتراف الکبائر	دار المعرفہ بیروت
ترمذی	دار الفکر بیروت	احیاء العلوم	دار صادر بیروت
نسائی	دار الکتب العلمیہ بیروت	شرح الصدور	مرکز الہدایت برکات رضا الہند
ابن ماجہ	دار المعرفہ بیروت	احوال القبور	دار الفکر بیروت
مسند امام احمد	دار الفکر بیروت	احتجاج السادۃ	دار الکتب العلمیہ بیروت
معجم صغیر	دار الکتب العلمیہ بیروت	کتاب الکبائر	پشاور
مسند ابویعلیٰ	دار الکتب العلمیہ بیروت	دلائل	دار المعرفہ بیروت
مسند بزار	مکتبۃ العلوم والحکم مدینہ منورہ	جوہرہ	باب المدینہ کراچی
سنن کبریٰ	دار الکتب العلمیہ بیروت	عالمگیری	دار الفکر بیروت
الفردوس بمآثور الخطاب	دار الکتب العلمیہ بیروت	فتاویٰ رضویہ	رضا فاؤنڈیشن مرکز الاولیاء لاہور
مجمع الزوائد	دار الفکر بیروت	بہار شریعت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
طبقات کبریٰ	دار الکتب العلمیہ بیروت	تذکرۃ مشائخ قادریہ رضویہ	کشمیر انٹرنیشنل پبلشرز مرکز الاولیاء لاہور
حلیۃ الاولیاء	دار الکتب العلمیہ بیروت	شجرۃ قادریہ رضویہ عطاریہ	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : جس کے پاس میرا لکھ لکھا ہو اور اس نے مجھ پر دُرُودِ پاک نہ پڑھا تو اس کی
 વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ઉર્દુ)

ફેહરિસ

ઉત્વાન	સંકેત	ઉત્વાન	સંકેત
ફોરે કા ઓપરેશન	1	અહલે કુબૂર કી સોહબત	17
કબ્ર પર મિટ્ટી ડાલને વાલે કી મઝિરત હો ગઈ	2	મૈં ભી ઈન્હીં મૈં સે હું	17
કબ્ર પર મિટ્ટી ડાલને કા તરીકા	3	કીરે રીંગ રહે હું	18
કબ્ર કી હાઝિરી પર ગિર્યા વ ઝારી	3	નર્મ નર્મ બિસ્તર ઔર કબ્ર	18
ખોફે ઉસ્માની	4	બૈલ કી તરહ ચીખતે	19
કાશ ! મેરી માં હી મુઝે ન જનતી	4	કબ્ર મૈં ડરાને વાલી ચીઝે	19
દુન્યવી ચીઝોં કા સદમા	5	ગુનાહોં કી ખોફનાક શક્લે	20
મોમિન કી કબ્ર 70 હાથ કુશાદા કી જાતી હે	6	અગર ઈમાન બરબાદ હો ગયા !	21
કાબિલે રશક કૌન ?	7	અન્યા બહરા ચૌપાયા	21
ક્યા હાલ હોગા !	7	કાશ ! વોહ શખ્સ મૈં હોતા	22
મચ્ચિત કી અકલ સલામત રહતી હે	8	સહમે સહમે રહને વાલે બુઝુર્ગ	22
તશ્વીશ..... તશ્વીશ..... તશ્વીશ	8	રબ ﷻ રાઝી હો ગયા !	23
ગુનાહ સે બચને કા એક નુસ્ખા	10	ખુશ ફહમી મૈં મત રહિયે	23
કબ્ર કી ઝાંટ	11	ઈમાન પર ખાતિમે કા વિદ	25
ભાગ નહીં સકતે	11	નીંદ ઉડા દો	25
ફરમાં બરદાર પર રહમત	12	દીવાના	26
સબ સે હોલનાક મન્ઝર	12	પુલ સિરાત	26
મહબૂબે બારી કી અશકબારી	12	ખ્વાબ મૈં ક-રમે મુસ્તફા ﷺ	26
કબ્ર કા પેટ	13	અઝાબે કબ્ર સે નજાત કે લિયે	27
હાએ મૌત	13	કબ્ર કી રોશની કે લિયે	27
દરનાને વાલોં કો મુદઈ દેખતા હે	14	કબ્ર કે મદદગાર	27
બે કસી કા દિન	14	શૈખેન ﷺ કે દીવાને કી નજાત	28
પરોસી મુદઈ કી પુકાર	14	ઔલિયા ﷺ કે દીવાને કી નજાત	29
મેરે બાલ બચે કહાં હું !	15	દો ઈબ્રત નાક હિકાયાત	29
જન્મત કા બાગ યા જહન્નમ કા ગઢા !	16	દસ ફિક અંગેઝ ફરામીને મુસ્તફા ﷺ	32
બે શુમાર લોગ મગમૂમ હું	16	જનાઝે કે 15 મ-દની ફૂલ	34
આરિઝી કબ્ર	17	મઆખિઝો મરાજેઅ	38

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اِنَّا بَعْدَ الْاَمْرِ بِالْعَمَلِ مِنَ الشَّيْءِ الْبَشِيْرِ بِسُوْلِهِ الْفَرِيْدِ

ગૈર મોહતાત ઝભાન વાલે કી ક્રિયામત મેં પાંચ જગહ પરેશાની

મન્કૂલ હૈ કે હર હંસી મિઝાહ (યા'ની મઝાક) યા લગ્વ બાત (યા'ની ફુજૂલ બાત) પર બન્દે કો (મૈદાને ક્રિયામત મેં) પાંચ મકામાત પર ઝિડકને ઔર વઝાહત તલબ કરને કી ખાતિર રોકા જાએગા :

- ❶ તૂ ને બાત ક્યું કી થી ? ક્યા ઈસ મેં તેરા કોઈ ફાએદા થા ?
- ❷ તૂ ને જો બાત કી થી ક્યા ઈસ સે તુઝે કોઈ નફઅ હાસિલ હુવા ?
- ❸ અગર તૂ વોહ બાત ન કરતા તો ક્યા તુઝે કોઈ નુક્સાન ઉઠાના પડતા ?
- ❹ તૂ ખામોશ ક્યું ન રહા તાકે અન્જામ સે મહફૂઝ રહતા ?
- ❺ તૂ ને ઈસ કી જગહ **سُبْحَنَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ** કહ કર અજરો સવાબ ક્યું હાસિલ નકિયા ?

(ફતુલુલુલુબ, જિલ્લ અવ્વલ, સ. 468, મક-ત-બતુલ મદીના)

મક-ત-બતુલ મદીના®

દા'વતે ઈસ્લામી

ફેઝાલે મદીના, ત્રી કોનિયા બગીચે કે સામને, મિરઝાપૂર, અહમદઆબાદ-1, ગુજરાત, ઇન્ડિયા
Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net